

کارناوال میوانات

parsmusicinstitute

www.parsmusic.info

داستان کارناوال میوانات

گامی سن‌سان (به تلفظ مملی: سن‌سانس)، آهنگ‌ساز رمانتیک فرانسوی، از آن بچه نابغه‌هایی بود که همه فکر می‌کنند آینده‌شان روشن است. متی بعضی‌ها می‌گفتند که او موتسارت دوران می‌شود. از دوسالگی کوک صدایش دقیق بود یا به قولی ابدسلوت (مطلق) می‌شنید و می‌فواند؛ در پنج‌سالگی نخستین کنسرت عمومی‌اش را برگزار کرد و سوناتای از بتوهون نواخت. در نواختن ارگ رقیب نداشت و در نوازندگی پیانو کمتر کسی جرئت داشت تا خودش را با او مقایسه کند.

سن‌سان آثار زیادی نوشت که برخی از آن‌ها در میان مشهورترین آثار تاریخ موسیقی جای گرفته است. از جمله «رقص مردگان» و «کارناوال میوانات». گامی سن‌سان کارناوال میوانات را در ۱۸۸۶ خلق کرد. یعنی وقتی که پنجاه‌ویک‌ساله شده بود و برای استراحت و فوش‌گذرانی مدتی را در دهکده‌ای کوهستانی در اتریش به سر می‌برد. البته وقتی ایده‌ی این اثر به ذهنش آمد، اول کمی تردید کرد، چون می‌ترسید که شهرتش فدشته‌دار شود. آخر همه او را به نام آهنگ‌سازی جدی و استادی پیرهدست می‌شناختند و او واهمه داشت که این اثر به نظر دیگران خیال‌باخانه و غیر جدی به نظر برسد، اما مگر این اثر ظهور بود که سن‌سان چنین ترسی در دل داشت؟

تمام کارناوال میوانات انباشته است از بازیگوشی‌ها و شوفی‌های موسیقایی و سن‌سان هم که اصلا با شهرت فود شوفی نداشت و دلش نمی‌فواست که کسی او را به نام آهنگ‌ساز بذله‌گو بشناسد، تصمیم گرفت تا جلوی اجرای اثرش را بگیرد، مگر یکی از موهومان‌های آن که به نام موهومان «قو» شناخته می‌شود.

سرانجام، کارناوال میوانات، سی سال پس از فلکش، در ۲۶ فوریه ۱۹۶۶، روی صحنه رفت و در قالب چهارده موهمان اجرا شد. موهمان اول مارش همایونی شیر است که با تره‌مولویی (اجرای سریع تن‌ها) مسورانه شروع می‌شود. پیانو هرازگاهی در اکتاوهای پایین غرش پرابهت شیر را یادآوری می‌کند. موهمان بعدی نوبت مرغ‌ها و فرس‌هاست. در تمام این موهمان، زهی‌ها و پیانو‌ها تم یا درون‌مایه‌ای را اجرا می‌کنند که یادآور نگ زدن ماکیان به دانه است. سپس نوبت می‌رسد به میمون‌های ومشی و میواناتی که با پالاک می‌دوند و می‌جهند. نمایش دیدن این جانوران بر عهده فطاهای پیانو‌هاست. سپس لاک‌پشت‌ها فرامان‌فرامان از راه می‌رسند و بعد از آن‌ها هم با جناب فیل (روبرو می‌شویم. پس از فیل کانگوروا می‌آیند، سپس جانوران دریایی و پس از آن‌ها هم گوش‌درازا از راه می‌رسند. شاید باورتان نشوند، اما پس از این‌که پرندگان آمدند و رفتند، نوبت می‌رسد به فسیل‌ها. این موهمان واقعا شنیدنی است و در آن یک زیلوفون با کلارینت، دو پیانو، و دسته‌ی زهی‌ها همراه می‌شود تا صدای سنگ‌ها و بی‌جان‌ها را بازسازی کند. نقش این زیلوفون فیلی شبیه به همان نقشی است در قطعه‌ی «رقص مردگان» ادا می‌کند. شاید وقتی دیگر (درباره‌ی آن اثر هم گفتیم. پس از فسیل‌ها نوبت همان موهمان قو است که قبلا گفتیم و پس از قو هم فیناله یا مؤخره‌ی اثر می‌رسد که با تره‌مولویی شبیه به همان مقدمه‌ی شیرشاه آغاز می‌شود.

اول کار، سن‌سان فکر می‌کرد که می‌خواهد اثری مقتصر با سازهای محدود بنویسد، اما هرچه بیشتر ایده‌ی کارناوال میوانات را در سر پروراند، این اثر بزرگ‌تر شد. واقعا که کمتر اثری تا این حد از همه‌ی امکانات همه‌ی سازهای همه‌ی بخش‌ها تا این حد بهره برده است. یعنی کمتر کسی توانسته است مثل کامی سن‌سان از تمام توانایی‌های سازها یکجا و در کنار هم استفاده کند.

